Ն. 4793 — 1881 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 17 ՍԱԼԸ — 22 ԻՆՆԱՅ ՍԷՆԷ — ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 29 ՍԱԼԸ — Ն. 4793

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Խթանպալ իչին սէնկլիկ մէճիտ 10
Մի թերթ այլ " 5
Իւր " " 3

Թաշրալար իչին մէճիտիյէ 10
Մի թերթ այլ " 5
Բոլոր իւրէթի պիտէ այիտ տիր։

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սահթըը 3 ղ։
Իքինճի " " " 2 ղ։
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղ։

30 ՓԱՐԱ.

Մահմուտիյէ Էֆքեար

ՄԻԻՆՃԱՏԻԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իրան սրբասքնա գօնուլմասան իրանաթ ու իխթարաթը սահթըը 5 ղ։
Մէքթուպլար Ղ. Ց. Փանոսեան խանինէ եազըլըը
Գալաթասա, Գալաթասա Բէնկ-պազարընտա Իրսի խանտա Ն. 41։

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ամբողջ էջին սահմանագրութիւնը 10 ղրուշ։
Կէս էջին սահմանագրութիւնը 5 ղրուշ։
Մանրատառ տողին համար 1 ղրուշ։

30 ՓԱՐԱ.

ՀԻՍԱՐԼԱՆ ՇԱԲԱԹ ՕՐ

ԻՔՐԱՄԻՅԵԷ
1881· Նոյեմ. 17, սալը
Ն° 4793

1,500 հոգի։ Կային համարեա առանց բացառութեան, ամբողջ լայնատարած Գերմանիայի գաւառներից · աւել կուզեմ այն Գերմանիայի, ինչպէս որ հասկանում են նորանց ազգասէրներն, այսինքն ուր ճանաչվում է գերմանական լեզուն. կային նոյնպէս Ամերիկայից, Ֆրանսիայից և Անգլիայից։ Ռուսաստանից միմիայն մասնացում էինք մի քանի մարդիկ, մէկ մէկ մարդ Պետերբուրգից, Կիեվից, Կազանից, Դորպատից և վերջապէս մինս Տըփխիսից։ Այս ժողովի նպատակն էր միմիայն մշակել այն հարցերն, որոնք վերաբերում են առողջապահական և սննդական կեանքի պայմաններին գերմանացոց ժողովուրդի · բայց պարզ բան է միայն գերմանացիք չեն, որ զգում են յարմարաւոր բնակութեան և սննդարար կերակուրի պահանջմունքն։ Մենք էլ շատ ուրախութեամբ կը բնակուինք մաքուր սենեակների մէջ և կ'ուտենք պատուական ճաշեր բաղկացած ամենայն տեսակ մսեղէնից և ձկնեղէնից զարդարելով այս կերակուրներն նոյնքան ըմպելիքներով։ Այո՛ ճշմարիտն պէտք է խոստովանել, որ մեր ճաշակն և ախորժակն պակաս չէ զարգացած գերմանացիներից։ Բայց մենք շատ և շատ յետ ենք մնացել ամեն բանով, որոնք տալիս են կեանքին յարմարութիւն և մարդուս ապրելն անում են ուրախալի և հաճելի · ի հարկէ սորա պատճառներն շատ են, մեր պատմական, քաղաքական և աշխարհագրական դրութիւնը մեզ զրկեց հոգալ մեր կեանքի յարմարութեան վերայ։ Այժմ էլ կարծիք չը կայ, որ մենք միանգամից չենք կարող եւրոպացի դառնալ. կամաց կամաց պէտք է աշխատենք մաքրել մեր քաղաքներն, շինել ջրանցքներ, տներն յարմարացնել տեղական տիրապետող եղանակների պահանջներին, տալ յարմար ճանապարհ գիւղացուն, որ իւր արդիւնաբերածն շուտով և թարմ հասցնէ ուր պահանջ կայ, գերեզմանատուններն հեռացնել բնակարաններից և շինել այն պահանջմունքների համեմատ, որ անվնաս լինի կենդանի մնացածներին ևն. ևն։ Այս բոլոր հարցերն պահանջում են դարաւոր կեանք շատ սերունդների և նորանց տքնուն աշխատանքն։

Վիէննայի առողջապահական կոնգրէսումն բարձրացան շատ հետաքրքիր և օգտակար հարցեր։ Առաջարկուեցան մեծ քանակութեամբ գրքեր, գրքոյկներ պատկերներով, քարտէզներով զարդարուած և բացատրած։ Եղան շատ հակաճառութիւններ տեղի և անտեղի։ Բայց գլխաւոր հարցերն, որոնց վերայ կայացած էին բոլոր ժողովի աշխատասիրութիւններն, համառօտապէս հետևեալն էին։

1) Գերեզմանատուններն, նոցա դիրքն ու շինուածքներն, նոցա հեռաւորութիւնը քաղաքից, հասարակաց հանգստարանը և այլն։ Առհասարակ այն ամեն բանը, ինչ որ վերաբերում է ննջեցեալների և նոցա թաղմանը. Ննջեցեալների մարմինը այրելու մասին առաջարկուեցան ամենաընտիր պատկերագրքեր և խօսուեցան շատ բանիբուն և ուսումնական ճառեր։ Այս հարցն մօտիկ ժամանակումն երևի թէ կ'ստանայ իւր վճռողական քաղաքական դիրքն և մարդիկ միանգամից ուղիղ և կարճ ճանապարհով կը վճռեն գերեզմանատանց հարցն։ Մանաւանդ մեր երկիրների համար անհրաժեշտ է շտապել մի վճռողական, որոշ դիրք տալ հանգստարանների շինելուն, որովհետև էլ անկարելի է այսպէս անկարգ դրութեան մէջ պահել մեր ննջեցեալների նշխարքն մեր առողջութեանը վնասելով։

2) Օղին իբրև ըմպելիք, նորա նշանակութիւնը մարդուս մարմնի հաշուառութեան մէջ. Նորա օգտաւէտ ներգործութիւնը չափաւոր գործածելու ժամանակ եւ նորա քայքայիչ զօրութիւնը թէ՛ ընդհանուր մարմնի մէջ և թէ մասնաւորապէս առանձին անդամների վերայ անչափաւոր գործածութեան ժամանակ. զանազան ազգերից ըմպելիքներն և նոցա միջի պարունակած օղիի քանակութիւնը։

3) Ալիւրն և նորա պատրաստելն, նորա սննդարար զօրութիւնը այս կամ այն հատիկից ստացած, թըխած հացն և տահասարակ զանազան ձևով և խառնուրդով պատրաստած խմորեղէնքն, —ինչպիսի են գաթէն, նազուքն և այլն. օգտակար և վնասակար խառնուրդներն հացի հետ. խմորի հասցնելն և պատրաստելն սննդարար հաց թխելու համար և այլն։

4) Բնակարաններն, տների շէնքըն, նորանց մէջի և օդի տաքութեան քանակութիւնը, նրանց ճակատի դիրքն դէպի մի կամ միւս կողմն երկրագնդի համեմատ նայելով տեղական եղանակի ներգործութեանը և զօրութեանը, և առհասարակ այն բոլոր մանրամասնութիւններն, որ վերաբերում են բնակարաններին։

Այս չորս բաժանմունքի մէջ համարեա պարունակվում է ամեն բան, ինչ որ վերաբերում է մարդուս կենցաղավարութեանը. Ամեն մի հարց, որ բարձրացած է այս տեղ, առանձին հետազօտութեան և քննութեան առարկայ, որի վերայ կարելի է գրել շատ հաստափոր գրքեր։ Եթէ հանգամանքս կ'ներէ հաւաքած նիւթերս և հետազօտութիւններս ժամանակ առ ժամանակ լոյս կը տեսնեն յարմարացրած մեր ընթերցողների համար։

Մարդկային կեանքի մէջ ամենափոքր հանգամանքն ունի իւր նշանակութիւնը, ներգործութիւնը և սերտ կապ ընդհանուր բնութեան հետ։ Օրինակ. ասենք թէ դուք նստած էք ամենամաքուր սենեակի մէջ, նորա միջի կահկարասիքն նախանձելի կերպով մաքրուած են, այնպէս որ մի փոշի անգամ անկարելի է տեսնել սենեակի մէջ։ Դուք ուղարկում էք ձեր ծառային, որին երևակայենք թէ նոյնպէս շատ մաքուր հագնուած է, մեծակայ խանութ, նա շտապով գնում է և մի քանի վայրկեանից վերադառնում ձեզ մօտ սենեակն. Նորան հարկադրում էք թափտալ իւր շորերի և կօշիկների փոշին (թօզը)։ Այդ թափտալուց յետ դուք քննում էք ձեր սենեակի միջի օդն և ինչ էք տեսնում, —միլիօնաւոր մանր կենդանիներ, սունկեր, անթիւ հոգային և բուսային մասնիկներ լողում են օդումն և առանց արգելմանց շնչառութեան ժամանակ մտնում են բերանի և քթի մէջ։ Սորանք շատ անգամ իւրեանց մէջ պարունակում են այս կամ այն հիւանդութեան դրդիչ զօրութիւնը, կամ գոյացած են արդէն հիւանդների վերայ։ Սորանք մտնելով, թոքերը արիւնի մէջ խըմորում են ամբողջ մարմինը և վարակում. սորանց գոյութեամբ են տարածվում տարափոխիկ հիւանդութիւններն, ինչպիսի են հարիսքը, խօլերան և այլն։ Այս պատճառ վերաբերում է Եւրոպայի կարգադրեալ քաղաքներին, որպիսի են փարիզ, Բէրլին, Վիէննա և այլն։ Ուրեմն երևակայեցէ՛ք ինչ դրութեան մէջն է մեր չնչառութիւնը Տփխիս, Երևան, Ալէքսանդրապօլ և այլն։

Այս իմ բերած ամենապարզ օրինակը ցոյց է տալի, որ բաւական չէ հարուստ մարդուն ունենալ գեղեցիկ տներ, մաքուր սենեակներ, սննդարար ճաշ, ազնիւ ըմպելիքներ և իրան համարել ապահով, յագենալ և ուրախ լինել և համարել իրեն երկարակեաց։ Նորան հարկաւոր է և մաքուր քաղաք, որի մէջ նա բնակվում է։

Որովհետև օդն և նորա մէջ պարունակուած մանր գոյութիւններն մտնում են առանց հարցնելու և արգելքի ինչպէս թաւշով ծածկըված, փորը լիքը հարուստի թոքերի մէջ, այնպէս էլ պատառոտների տակ կիսամերկ աղքատիկ քաղաքացու թոքերն։ Ուրեմն հարուստը եթէ գնահատում է իւր կեանքն և կամենում է երկար ապրել՝ թող հոգայ հասարակաց շինութեանց վերայ, թող աշխատէ առողջապահական պայմանները բարւոքել իւր բնակած քաղաքի, թող գիտենայ, որ մի քաղաք եթէ համապատասխան չէ արդի բժշկական պահանջմունքներին, նա իրաւունք չ'ունի քաղաքի անուն կրել, ինչքան մեծամեծ բնակիչներ էլ ունենայ։ Ինչպէս քաղաքի փողոցներն, տներն և բնակիչներն ունին կապ միմեանց հետ, այնպէս էլ ամբողջ գաւառներն և գիւղերն ունին սերտ կապ ընդհանուր առողջապահական պայմանների մէջ, սկսած արքունական պալատից մինչև աղքատիկ խըրճիթըն, մարդիկ միակերպ օդ են ծծում և թէ ինչ վնասակար մասնիկներ կան այդ օդի մէջ շատ քըչերին է հետաքրքրում։

Այս իմ օրինակս կը կամենայի որ ծառայէր այն մտքին, թէ որքան նուրբ և միևնոյն ժամանակ սերտ կապով կապուած են միմեանց հետ մարդիկ իւրեանց գոյութեան մէջ։ Ահա այս կէտից պէտք է նայենք մենք ընդհանուրի առողջապահական պայմաններին և աշխատենք տալ մեր ամեն շրջապատողներին մաքուր օդ և սննդարար կերակուր, որ նրանք առողջ լինին, որ մենք էլ նրանց հետ կարողանանք առողջ ապրել։ Ահա՛ թէ ինչ բարձր և մարդասիրական գաղափար է հասցնում առականութեան գոյութիւնը առողջապահական կէտից։ Դէթ յանուն այդ գոյութեան թող աշխատեն մարդիկ բարւոքել իւրեանց քաղաքներն և երկիրներն։ Առողջապահութիւնը ամենամեծ գրաւականն է երջանիկ կեանքի։ Իսկ կեանքից բարձր ոչինչ չ'կայ, որովհետև մարդս զօրանից աւելի աշխարհիս երեսին էլ ոչինչ չունի։

Բժշկապետ Գ. Բուղարեանց
(Մեղու Հայաստանի)

ԹԷՏՐԻՍԻ ԼԻՍԱՆԸ ՖՐԱՆՍԷՎԻ

Համէտ Էֆէնտինին Կրամէրի

Ասըրըմըզտա, խուսուսա, էն զիեատէ քեսպի շէօհրէթ իտուպ, թամիմ օլմագտա պուլունան լիսան, Ֆրանսըզ լիսանը օլտուղունու թէքէրրիւրէ պիլէ հաճէթ մէաս իթմէզ։ Անճագ լիսանը մէզքիւրու եճանիպին թահսիլի իչին, ուսուլու միւխթէլիֆէ մէվճուտ պուլունտուղունտան, ամմէնէ տէրքեար վէ պէտիհտար օլան Ֆրանսըզճանըն էհէմմիյեթինատէն զիեատէ, ուսուլու մէպրուտէտէն պիր նէպզէ պահս իթմէք միւնասիպ ատտ օլունտու։

Ուսուլու ամիգա, շակիրտան պիր տէրեճէ օգուտուպ եազմագա վէ ուֆագ իմէֆէք թէրճիւմէյէ իթմէկէ ալըշտըրըլտան սօնրա, էյլէրինէ Նօէլ վէ Շափսալըն միւշթերէքէն թէէլիֆ իթտիքլէրի սարֆը վիրէրէք, սենէյերճէ անըլա օղրաշտըրըմագտան իպարէթ տիր։ Նօ ուսուլուն նէ՛ տէրէճէ վագըթ ղայպընը, վէ շակիրտանըն եօրուլուպ պըզմաւընը միւնթիճ օլաճագը պէտիհի վէ թէճարիպի ասիտէ իլէ միւս-

(100)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

մըլըզ · ֆագաթ, գաղմա քիւրէք լազըմ տըր . . . ։

«—Պաղչէպան օտասընտա պէլ իւէ չագա վար տըր . . . —տէտի Ռօզ։

«—Թամամ էօյլէ իսէ, հայտէ կիտէլիմ . . . ։

«—Պի՛ր տագըգաճըգ սապր իտինիզ . . . եվվէլա շու հիսապըմըզը սըրաւընա գօյալըմտա, անըտա պատէհու իճրա իտէրիզ . . . ։

«Ռօզ պաւնու սէօյլէտիկի վագըթտա, մէրգումա պանգա քէտղըրլարընը կէօստէրտի . . . ։

«—Շիմտիտէն սէն քէնտի սէնմինի ալ պիթիր . . . —տէտի Մարսիալ։

«—Պէն պանգա քետղըրը իսթէմէմ . . . ։

«—Եա նէ՞ իսթէրսին։

«—Օնլար սէնին մազաղանտա գալըընլար, սէն պանա եւուզտէ ալթըտան ֆայիզինի վէր . . . ։

«—Բէ.ք ալէա . . . —Տիմէք տիր քի, սէնէմի ծն սէ.քիզ պին ֆրանգ կեւլիւրին օլաճագ տըր . . . —Ուզաթմա, իշթէ շիմտիտէն պիր զէնկին օլտուն կիթտի, գըզըլըղագըմ . . . ։

«—Տիմէք տիր քի պու պապատ իթթիֆագ իւզրէ պուլունմագտաւեըզ։

«—Բեամիլէն։

«—Էօյլէ իսէ վէր շիմտի սէն պանա պիր թահվիլ։

«—Պանա էմնիյէթին եօ՛զ մըւտուր . . . ։

«—Էմնիյէթիմ վար տըր, ֆագաթ, ինսանըզ տըր պու, քի՛մ պիլիր, քի՛մ սաղ գալըր, վէ քի՛մ էօլէճէք տիր . . . —Նասըլ քի պու տօսթունտա էօյլէ սէօյլէմէքտէ իտի էմմա, բէ.ք իյի սէօյլէնեպիլմէքտէ տէյիլ իտի . . . ։

«Մարսիալ լագըրտըսը ուզաթմաեարագ, պիր պարչա քեաղըտ ալըպ, մէրգումէնին իմթէտիկի կիպի պիր սէնէտ եազտը, իմզալատը վէ մէրգումէյէ վիրտի, վէ մէրգումէ տախի գապլատըպ, քէնտի գօյնէնի ճէպինէ վազ իթտի։

«Օլ վագըթ Մախսալ պիր տօլապ աչտը, ալթը եւուզ պին ֆրանգը օրտեա գօյտու, տոլապը գապատը, վէ անախթարընը չըգարըպ ալտը։

«—Էհ, հայտէ կիտէլիմ շիմտի . . . —տէտի Ռօզ Պօնչան։

«Էֆէնտի իլէ պէտէմէ, եալընըզ պիր թանէօնըն եանար պըրագարագ, տիկէր մումլարը սէօնտիւրտիւքտէն սօնրա, թաամ օտասընը թէրէք իլէ, եվտէն տըշարը չըգտըլար, վէ Էնկուվիլ գըեըսը թարաֆընտա վագը պաղչէնին էն զիեատէ սըգ աղաճլըգը պիր մահէլլինէ կիթտիլէր։

«Պունլար կիթմէ.քտէյէր իքէն, պիրտէն պիրէ ֆիգրիմէ պիր չէյ տօղտու, —կէրէ.ք մէրգումտան վէ կէրէ.ք պէօյլէմէ սինտէն ախըր ինթիգամ իթմէ.քլիք արզուսու աթէշի, քէմալի շիտտէթ իւզրէ, գալպիմտէ ալէվլէնմէկէ պաշլատը. վէ ֆուրսաթտա, պէնիմ մէզքիւր տըգու վէ նիյէթիմէ աչուրի մէրթէպէ գօլայլըգ վէ միւնասէպէթ վիրմէ.քտէ իտի . . . ։

«Մէզքիւր նիյէթիմի մէվգիի ինճրայէ վազ իտէպիլմէ.ք իչին, եալընըզ իքի իւչ տագըգա էվլիէւպիլմէ.քտէ իքէն, պէնիմ իսէ, պիր սաաթ պիլէ վագթիմ մէյտանըմ պուլունմագտէ իտի . . . ։

«Աեագ սէսլէրի քէսիլինճէյէ գատար պէքլէտիմ, —բանճուրլարը պիր գանատընը չէ.քտիմ, վէ անըտան չընգըլը գօնուլմուչ օմարըմտան, անինտէ աչըլտը, —թըրըմանըրպ եօգարը չըգտըմ, վէ Բէյմօնուն գայթան պօյնուսու օլարագ եոթմագտա օլտուղու թամը օտասընտան իչէրի կիրտիմ . . . ։

«Կիտիպ էօլինին եանընա տիզիւզերինէ կէլտիմ. լաքին, շունու պիլմէլիտիրիզ քի, էօյլէ պիր հալտէ, էօյլէ պիր վագըթտա, էօյլէ պիր էօլիւնին եանընա կիտիպ սուրմելըգ, աղ պիր ճէսարէթ իլէ օլուր չէյ տէյիլ տիր . . . ։

«Մէրգումէնին լէշեէսի սիմ սիեահ օլմուշ իտի . . . զան տօլմուշ օլուպ վէ աչըգ պուլունան կէօզլէրի, զաննըմ իտէրտին քի, եւզլումտէն եօգարը տօգ տօգ պագմագտա իտիլէր։

«Էլիմի սէթրիսինին սօլ ճէպինէ սօգտում, չիզտանընը չըգարտըմ, վէ իչինտէն, Մարսիալըն իմզալատըղը, իւ.ք կէօրիւշտէ թէէտիյէէ իթմէ.ք իւզրէ, մէրգումէ վիրմիշ օլտուղու ալթը եւուզ պին ֆրանգլըգ սէնէտի չէ.քիպ ալտըմ, վէ չիզտանը թէ.քրարէն ճէպինէ գօյտում, վէ սինէ կիրտիկիմ ճէնճէրէտէն տըշարը չըգտըմ, ճանճուրլու ճիթիւ գապատըմ, վէ թէ.քրարէն կիտիպ էվվէլ.քի եէրիմէ, եանի աղաճլարըն ալթընտա պիւզիւլէրէ.ք օթուրտում, վէ պէ.քլէմէ պաշլատըմ . . . ։

«Վագըտ պուլմաչ օլան խըրըղլըղըն վէ գաթիլլէրին, տէլիկի գապուտ արթըգ եէտիմտէ պուլունմագտա իտի, չիւն.քի մէզքիւր քեաղըտը, պիզզաթ Մարսիալ քէնտիսի եազմըշ իտի . . . —տիմէ.ք տիր քի, մէրգումէ բէնչէմէ կէչիրմի՛շ իտիմ։

«Հէր նէ գատար, արատան անճագ պիր սաաթ գատար վագըթ կէչտի իսէ տէ, պանա հէյպէթամիզ սուրէթտէ ուզուն կէօրիւնմէ.քտէ իտի. պիրտէ Ռօզ իլէ Մարսիալ քէնտի իչլէրինի եարը պիթիրմիշ օլարագ, կէրի տէօնիւպ կէլտիլէր։

«Թէ.քրարէն բէնճիրէնին էօնիւնէ կիթտիլէր։

«Կէօրիւնիւշէ նէզարէն, մէրգումանըն իքի ճանիլէր, աչուրի մէրթէպէ եօրուլմուշ իտիլէր, —եւագէրինտէն կէօզլէրինտէն թէրլէր ագմագտա, վէ իւսթլէրի պաշլարը թօրրագլարա պէօլէնմիշ պուլունմագտա իտի։

«—Արթըգ պէն պունտան զիյատէ չալըշամամ . . . —տէտի Ռօզ պիր սէտիր իւզէրինէ տիւշիւպ եաըլարագ։

«—Պէն տախի բէ.ք եօրուլտում . . —տէյի ճէվապ վիրտի Մարսիալ, —լա.քին, իշին չօղունու տա պիթիրմիշիզ տիր։

«—Սուսուզլուգտան եանըեօրում։

«—Պէն տախի էօյլէ . —Հայտէ պիրազ պօղազըմըզը ըսլաթալըմ . . . ։

«Պիր շիշէ Շամբանեա աչտըլար, վէ ճէնազէնին եանը պաշընտա գատէհլէրի տօլտուրարագ իչտիլէր։

«—Շիմտի, —տէտի Մարսիալ, — շիմտի լազըմ կէլէն շէյ, պէնիմ միւթէվէֆֆա տօսթումու, կէօմիւլիւպ քէնտի սէն եախըղընա եաթըրմագ տըր . . . ։

«—Մէրգումու տէֆ իթմէզտէն էվվէլ, —տէտի Ռօզ, — վիրտիկի սէնէտի ճէպինտէն չըգարըպ ալմալը սըն . . . ։

«—Իյի սէօյլէտինիզ . . . —մէրգում անը չիզտանընտա գօյտու իտի, էօյլէ տէ.յի՛լմի։

«—Զանն իտէրիմ քի, էվվէթ . . . ։

«Մէրգումէնին պու խուսուսու իւզէրինէ սէօյլէտիկի պաշլար պաշլամագ, գալպիմտէ տէհշէթլու սու-

պէթ պիր քէյֆիյէթ տիր ։

Ուսուլը ճէտիտէ արասընտա, էն զիյատէ թաամիմ օլունան Օլէնտօրֆ ուսուլու մէկթէպտէ տուր քի, պիր վագըթ բէք պիյուք էհէմմիյէթի հայիզ օլապիլմիշ իսէ տէ, շիմտիքի հալտէ, էհէմմիյէթի մէզքիւրէյի զայիլ իթմէքտէ օլտուղու կէօրիւլիւեօր ։ Պունա սէպէպ ֆիլվագը ուսուլու մէզքիւրէ պիր տէրէճէ թէտրիսի թէսհիլ իթմէքտէ իսէ տէ, վատ իթտիյի գատար չէյ եօյրէտէմէեօր(¹), վէ պունտան պաշգա հէվէսքեարանը լիսանը, գավայիտի քաաւիյէյի միւհիմմէտէն մահրում գըլըպ, պիր տէրէճէ բաղազան կիպի լոլեօր ։

Շու սօնրաքի ուսուլ օլունան սըհհէթ, պիզզաթ քէնտի թէճարիպիմիզէ միւսթէնիթ տիր ։

Շիմտի ճիւմլէսինէ թէրճիհ օլունան վէ Բէրլից թարիղը օլունապիլէն ուսուլ տուր քի, Բուլտըվէնին Կրամէրի (սարֆ) պունա պիր նումունէ տիր ։

Իշ պէօյլէ օլտուղու հալտէ, հէվէսքեարանը Օսմանեան, լիսանը մէզքիւրու նա՛սըլ թահսիլ իտէեօրլար, պունու պիզզաթ կէօզլէրիմ իլէ կէօրմիւշ օլտուղումտան, զէվալլը թալէպէլէրին նէլէր չէքմէքտէ օլտուղունու բէք ալէն պիլիրիմ ։ Հաթթա, շու սօն սէնէլէրտէ, մէքթէպլի թըպպիյէտէ, թալիմի լիսանը Ֆրանսէվի մէճպուրի օլտուղունտան, վէ ֆագաթ չակիրտանըն էլլէրինտէ միւնասիպ տէրս քիթապլարը պուլունմատըղընտան, պինաէն ալէյհ սարֆը էզպէր իլէ իթմէքտէ վէ նիհայէթինտէ, Ինճիլին «չօգ չալըշըրլար, պիր չէյ գազանամազլար» քէլամը մէշհուրունու թասդիգա կէթիրմէքտէ տիրլէր ։

Պինայէն ալէյհ, թէսհիլի թէտրիսի իչին, խայլը սէնէլէրտէն պէրու, հէմ ուսուլու ճէտիտէ իւզրէ միւրէթթէպ, վէ հէմ լիսանը Թիւրքիյէսի իլէ միւթէրաֆիգ պիր սարֆը Ֆրանսէվիյէ էչէտտի լիւզում հիսս օլունմագտա իտի, իշթէ պու տէֆա, մէքթէպի իտատիյէի Թըպպիյէյի Շահանէտէ Թէրճէմէ միւալլիմի վէ Նաֆիա նէզարէթի ճէլիլէսի թէրճէմէ վէ թահրիրաթը էճնէպիյէ գալէմի միւմէյյիզի իգտէմլու Հիւսէյին Հասիպ պէյ էֆէնտի, շու իհթիյաճըմըզը իգմալէ հիմմէթ նիչէթի մէմտուհէսիյլէ միւքէմմէլ պիր սարֆը Ֆրանսէվի թէրթիպ վէ Միհրան էֆէնտի մաթպաասընտա, կիւզէլճէ թապ իթտիրէրէք, մէյտանը ինթիշարա վազ իյլէմիշլէր տիր ։

Հասիպ պէյ էֆէնտի սարֆը մէզքիւրտէն պիր տէրտ աճիզլէրինէ իրսալէ հիմմէթ պույուրմուշ օլտուղլարընտան, թագտիմի թէշէքքիւրլէ, միւթալաաթը չաքէրանէմի պէեանա միւսարաաթ իտէրիմ ։

Կէնճ միւէլլիֆ, քէնտի թէէլիֆքէրտէսինտէ, Բուլտըվէնէ իմթիսալ իտէրէք, հէր գանունուն Ֆրանսըզճա վէ Թիւրքճէսինի գարշըլըգլը գօյտուգտան սօնրա, զիյատէսինէ տախի միւթէատտիտ էմսիլէ վազ իյլէմիշ, վէ շու վէճհ իլէ շակիրտանը բաղազան կիպի էզպէրլէթէրէք տէյիլ, եալ ֆիքիր իշլէթէրէք վէ իգնա օլարագ թահսիլէ սէվգ իյլէմիշ տիր ։

Հասիպ պէյին քիթապը, նէ՛ պիր թագըմ սարֆլար կիպի օսանտըրաճագ տէրէճէտէ ուզուն ։ նէ՛ տէ զայէթ մուխթասար օլուպ, Ֆրանսըզ լիսանընը թահսիլ իչին զայէթլէ մահիրանէ թէրթիպ օլունմուշ պիր էսէր, վէ ազիլանէ խանա օլունմուշ պիր միֆթահը միւթէպէր տիր ։

Պինաէն ալէյհ նէվրէսիտէկեանը Օսմանեան, հաթթա հէվէսքեարանը էրմէնիանըն շու էսէրի բէսէնտիտէն իսթիֆատէ իտէճէքլէրի մէմնունի զաւիսինէ պուլունուպ, էվլատը վաթանա իյֆա իյլէմէկի շու խըտմէթի ճէտիտէսինտէն տօլայը, սարֆը Ֆրանսէվինին կէնճ միւէլլիֆինէ արզը թէշէքքիւր, վէ նայիլ օլտուղլարը րիւթպէյի վէ րէֆիէ միւքաֆաթը սէնիյէյի թէպրիք իլէ, նիչէ սէնէլէր վաթանա պէյզլէ խըտմէթ պուլունտուգլարը, տահա նիւրէ մէրթէպէլէրէ նայիլ օլմալարընը աճիզանէ թէմէննի իտէրիմ ։

Բ. Ռուպինեան

(¹)Զիրա, Օլէնտօրֆ, գարիւնունա ալթը այտա օգուեօալ, եազմագ վէ պիլիթթա Ֆրանսըզճա թէքէլլիւմ իթմէք վատ իթտիկի հալտէ, ալթը այ տէյիլ պիր սէնէտէն պիլէ, մաթլէպի մէզքիւրէ վասըլ օլունամատըղընա եագըն հալ իթմիշիզ տիր ։

ԷՕԺԷՆԻ ԻՄՊԷՐԱԹՕՐԻՉԱ

Պիր վագըթ Ֆրանսանըն իմպէրաթօրիչասը օլան գատըն, Մեաեւց կիւնլէրտէ զէվճինին վէ օղլունուն մէզարլարը իւզէրինտէ տուա իթմէք իչին Զըրըլհըրսթա կիթմի ։ Մէրգումէ, հէր կիթտիյի մահալլէ քիմսէտէն թանըլմամագ իւզրէ սէյահաթ իտուպ, էվլատը իչին տիյարը զուրպէթէ հիճրէթ իյլէմիշ տիր ։ Պիր զէման պիւթիւն տիւնեանըն կէօրմէք արզու իթտիյի պիւզէլ էօժէնի պու կիւն ալէմտէն ունուտուլմուշ տուր ։

Օն պէշ կիւն էվվէլ, պիր գաչ քիշի Մըլէօն սթասիօնունտա, սաբըրմըշ, սօլմուշ, սաչլարը ագարմըշ պիր գատըն կէօրիւպ թէհայիւր իթտիլէր ։ Մէրգումէ տահի պիր միւսինէտէն զիէաստ, միւտհիշ պախթըն ադըրլըղը ալթընտա էզիլիպ պիւքիւլէն պիր Նիօպէյէ պէնզէմէքտէ իտի ։

Սէյահատէ գատըն, Վիքօնթ Ակուատոնուն միւթէատտիտ օլտուղու Սիվրի սէրայընտա կիթմէքտէ իտի ։ Ակուատօ ֆամիլեասը, չօլ միւհթէրէմ խանէտանլարտան պիրիսի տիր քի, անլէր եալընըզ էյի կիւն տօստու օլմաերպ, սէֆալէթի քէնտիլէրէ միւսաֆիր գապուլ իթմէքտէն ասլա չէքինմէզլէր ։

Միւմայիլէյհա, Վիքօնթ Ակուատօ իլէ պէրապէր, մէշհուր Ֆօնթէնպլօ սէրայընա զիյարէթ իթտի ։ Իմպէրաթօրիչա շու սէյահաթէ, քէնտիսինէ օ՛ գատար զիքրիյէթլէր զյանտըրան սէրանէ, էլպէթթէ Ծալը կիպի տէմիշ տիր. «Էվէթ պէնի կէօրիւեօր, ամմա թանըմըեօր ։» Սէրայ խատէմէսի պիչարէ իմպէրաթօրիչանըն հուզուրունտա հիս իթտիքլէրի էլէմի աչըզա վուրմագ իսթէմէմիշլէր իսէ տէ, եալընըզ իւնթիլիւպ պիր խըզմէթքեար, տույղուլարընը զապթը գատըր օլամայըպ, իմպէրաթօրիչանըն աեագլարընա աթըլմըշ վէ էլլէրինի պուսէ իթմէքտէն խալը գալամամըշ տըր ։

Ուզուն միւտտէթ իմպէրաթօրիչա շու սէրայը տօլաշտը, պու սէրայը քի, օրատա կիւզէլլիքլէ պիհէմթա, սէլաթէթէ պիւնազիր օլան էօժէնի, պիւթիւն Ֆրանսա վէ Էվրոպանըն թէհէյյիւր իսթիլէրինի տէ մէշհուր վէ էն պարլագ թուալէթլէրինի իսթէրտի ։ Վահշէթ վէ սիւքութ հիւքմ իթմէքտէ օլան շու սէրայտա, քէնտի վագըթլէրինտէ սօյլէ պիր չէյ գալմամըշ տըր ։

Զէվալլը էօժէնի շիմտի պուրտա պիր կէօրտիւնէ ելպէթթէ էսքի կիւնլէրին աճը աճը խաթըրլարընը իյլէմիշ, վէ տիւնեանըն ֆանիլիքի իւզէրինէ տիւշիւնմիւշ տիւր ։ Զաթէն շու սէրայըն հէր թաշլարը թէմաշիւլատէ նազըլ օլունան չէրէֆ վէ սալթանաթլարը պօշ օլտուղունու պէլլի պիր լիսան իլէ պէեան իյլէմէքտէ տիրլէր ։

Էյ, նէ՛ զարիպ հալ, պիր վագըթ Ֆրանսուալարըն վէ Լուիլէրին մագամը գուտուտ իթթիխազ իթթիքլէրի, Բաբանըն էսիր խըլընտըգը վէ իւչիւնճիւ Նափօլէօնուն վաքթիլ օլտուղու շու սէրայ, Փրէնս Նափօլէօնուն քէնտի տաքէրինէ աթեօլէր տէտիկի շու մահալլ, արթըգ պիր բուսէ տէյիլ մի տիր ։

Էյվա՛հ, պիր վագըթ մէսքէնի չէրէֆ ու սալթանաթ օլան շու սէրայա, իմպէրաթօրիչայը միւշարիլէյհանըն կէլմէսինէ սէպէպ, օլունուն օնատրըը մահալլէրի կէօրմէք, Մարի-Անթուանէթին (1793 հօկ. 16տա իտամ իթտիլէր) օտասընը կէօրմէք իտի ։ Պու օտա հալէա Լիօն շէհրինին քէնտիսինէ իհտա էյլէմիշ օլտուղու մաւի, մէշհուր իպէք խալը իլէ մէֆրուշ իտի ։ Պու օտանըն հէր սապահ քէնտի չօճուգլուղու կէթիրիլէր իտի կէօրտիւն տէյի . . .

Սէրայըն գարշըլըղընտա պիր սու մէնպաը մէվճուտ տուր քի, պունանըն դքըրլարընտա տուքիլմիշ օլան իւսուքէթ սէօյլիւտ աղաճլարընըն չամլըթասը, զայէթ օլմուշ չէրէֆի իչին մաթէմ սէսի չըգարմագտա զօմուն օլունուր բար ։ Բրէնս, սայըր թալիմաթը ճիամանիյէյէ ալըշմըշ իսէ տէ, սուտան գօրգար բար ։ Պունուն իչին, վախթէ էվլատը պիր ուֆագ գայըգ իլէ սու իւզէրինտէ սէյր ու սէյահաթ իտէրլէր իտի ։ Պազը տէֆա, պաղչէ կաղլար իլէ թէնզէհ օլունուր իտի, աղաճլարտան պօշալը ճամէկեար տօլըր, վէ միւզիգա կիւզէլ բարչալար թէրէննիւմ իտէր իտի ։ Զէգար իւքէն, չօճուգ բրէնսէ մախսուս օլան արապալարըն անճագ պիր իւքի աի գալմըշ օլտուղունու կէօրտիւ ։

Իմպէրաթօրիչա պունտան պաշգա խալէնըզ Դամպօսըրէա տիւշէսինէ վիզիթա իթտի ։ Մէրգումէ տիւշէս, կէնճ բրէնսի զիեարէթէ սէվէր վէ հէր կիւն պաղչէսինտէ չիչէքլէր վէ մէյվէլէր կէօնտէրիր իտի ։

Սէն Կլուտա չօճուղլուղուն էյամընը քէնտիսինէ պաղչէյի կէօրմէք իսթէտի ։ Ֆագաթ պիր չէյ պուլամատը, աթէշ հէջլարինի քիւլ իթմիշ իտի ։ Շու սէրայը խարապ ու վիրան իթմէք իչին, վագըթը նաքաճաղընը լիսան նաբմէշ բար ։

Իմպէրաթօրիչա, Մուչի տիւշէսինէ պիր վիզիթա իթտիքտէն սօնրա, Ինկիլթէրրաեա աւտէթ իյլէմիշ տիր ։

ՍԲՕՐ

ՔԷԹԻՎԱՅՕՆՈՒՆ ԹՕՀԱՖ ՊԻՐ ՄԷՔԹՈՒՊՈՒ

Սապըգ Զուլուլար գրալը օլուպ, Գարտա Ինկիլիզլէր թարաֆընտան էսիր իտիլէն Զէթիվայօ, Նաթալ բիւգօպօսունա զարիպ պիր մէքթուպ եազմըշ օլտուղունտան, Թայմըստա նէշր ու իլան օլունմուշտըր ։

Սըր Հ. Ռօպինսօն, պէնի, այըն 25ինտէ, հիւքիւմէթ գօնաղընա տավէթ իլէ, ապրիլ այընա գատար պէքլէմէմի վէ անճագ օ վագըթ Ինկիլթէրրաեա կիտէպիլէճէկիմի պէյան, վէ Լօնտրա հիւքիւմէթի պունա պէօյլէ գարար վիրմիշ օլուպ, հաթթա Լօնտրատա գէչ չէտիր օլուպ, պէնիմ օրատա տասանամահաճաղըմը տէրմէյան իյլէտի ։ Հիւքիւմէթ պէնիմ իլէ զիեատէ տօսթանէ մուամէլէ իթտի, վէ եօլճուլուղումուն թէէխիր օլունտուղու իչին, թէէսսիւֆ իթտի իսէ տէ, եագա գալտըղըմտա սաթա իյի օլաճաղընը տիւշիւնտի ։

Օլ վագըթ պէն պիյիւք աղէմլէր կէօրէճէյիմ վէ տօսթլարըմը գաչըլէ տահա զիեատէ վագըթ պուլաճաղըմ ։

Սըր Ռօպինսօն, պանա զիեատէսիյլէ իւրացը խուլուս իյլէտի ։ Էկէր ավ քէօբէքլէրիմ օլսայըտը, ավա կիտէր իտիմ ։ Բարամ օլսայըտը, պու քէօբէքլէրտէն իշթիրա իտէր իտիմ ։ Ագլըմ ֆիքրիմ շիմտի Ինկիլթէրրաեա կիթմէքտիր ։

րէթտէ պիր տիթրէմէքլիք հասըլ օլտու . . . — շիմտի Մարիալ մէզքիւր սէնէտի պուլամատըղընտա, աճապա նէ՛ սէօյլէյէճէք տիր, իշթէ, իշթէ արամագտա օլ, տէյի տիւշիւնմէկէ պաշլատըմ . . . — պիրտէ մէրգումէնին տիւչարը հէյպէթ, տէհշէթ վէ էնտիշէ օլմաեա պաշլամասընը կէօրտիւմ . . . ։

«Մարիալ, պիր սաաթ էվվէլճէ, թէպտէ պէնիմ եաթըղըմ կիպի, էօլիւնիւն ճէպինէ էլինի սօգտու, չիզտանընը չըգարտը, վէ քէնտի ճէպինէ աթտը, շու աթիւէքի սուրէթտէ սէօյլէտէրէք,

«—Էվվէլա, չունքու կէօթիւրիւյ տէֆի իտէլիմ պիթիրէլիմ տէ, պատէհու սէնէտի եագար մըհվ իտէրիմ . . . պէն պունու ունուտումալըըմ . . . սէն տէ աէտալարընտան թուլ տա կէօթիւրէլիմ . . . ։

«Էօյլէճէ եաբըլըր, շէօյլէ քի, ճէնազէյի գալտըրըրագ, էվտէն տըշարը չըգարտըլար, վէ էվվէլինտէն չուգուր գազըլըար, վէ պէնիմ տէ պիրտէն կիմմանէլէ կէօթիւրտիւլէր . . .

«Պէն տէ, սէս չըգարմայըն իչին, աէտալարըմտան գունտուրալարըմը չըգարտըմ, վէ գումլար իւզէրինտէ եիւրիւեէրէք, արգալարընտան կիթտիմ . — պէօյլէ եաբմագըըըմ, էմրի պասիրէթէ զարար տէյիլ իտի, չիւնքի, աղաճլար օլ գատար սըգլըգ, վէ եաբրագլարը սօ օլ մէրթէպէ չօգ իտիլէր քի, օրթալըղը, կէօզ կէօզիւ կէօրմէզ սուրէթտէ պիր գարանլըգ հիւքիւմ իթմէքտէ իտի ։

«Մէրգումլար սահիպ ճէնայէթլէր, իթթիխատ եալըըն իչճիլէրինին ալթընտա սիւրա վիրտիլէր ։

«Պէն տէ քէնտիլէրտէն, անճագ օն ատըմ գատար էրիրագըտա իտիմ ։

«Հէրշի հիչ պիր չէյ կէօրէմէմէքտէ իտիմ իսէ տէ, իթտիքլէրի գըսըա գըսըա լագըրտըլարը իշիթմէքտէ իտիմ ։

«Պուլտըղըմ սազըը պիր կիւրիւլտիւ սէսի կէլտի . . . —անլատըմ քի, էօլիւեի, էվվէլինտէն աչըմըշ օլտուգլարը չուգուրա եուվարլանմագ պըրագմըշլարտըր սէսի իտի . . .

«Պունտան սօնրա իգթիզա իտէն չէյ, չուգուրտան չըգմըշ օլան թօբրագլար իլէ, էլինէ չուգուրու տօլտուրարագ, էօլինին իւզէրինի գապաթմագ իտի . . .

«Եարըմ սաաթ գատար տա, պիտաաթէսինլէ չալըշարագ, մէզքիւր իշի տախի պիթիրտիլէր ։

«—Էհ, արթըգ պու կիճէ իչին պու գատարը քեաֆի տիր . . . — տէտի Մարիալ. —Էլինէ կէօթիւր շու պէլ իլէ չարաքը էվվէլքի էկրինէ պըրագ վէր . . . —Պէն եալըըն սապահ էրքէնտէն կէլիրիմ, չըգտըղըմըզ էրլէրէ վէ գազըլմըշ թօբրագլար իւզէրլէրինէ գուրու եաբրագլար եաեարագ, քեաֆիէ իզլէրի քէամիլէն պէլլիսիզ իտէրիմ, վէ էօյլէ տէ պիր տիգգաթ վէ զայրէթ իզհար պուլունուրում քի, պէշ ալթը սէնէ գատար, պու պաղչէյէ քիմսէ կիրմէզ . . .

«Բօլ իթտաթ իտէրէք, մէրգումէն էմրինի իճրա իթտիքտէն սօնրա, մէրգումէ էօնտէ, վէ էֆէնտիսի տէ արգատա օլտուղու հալտէ, թաամամանէնէ ավտէթ իթտիլէր ։

«—Իմտի, արթըգ շիմտիտէ շու սէնէտի եագըբ օլթատան գալտըրըլըբ . . . — տէտի Մարիալ հէպինտէն էօլինին չիզտանընը չըգարարագ, վէ տէրունինտէքի քեաղըտլարը, թիտրէկա իւզէրինէ տէօքիւլ եաբարագ ։

«Թագրիպէնէ մէզքիւր քեաղըտ պինէաւ էվրագ արասընտա ։

«—Վա՜յ մէլուն շէյթան վա՜յ, — տէյի պաղըրտը մէրգում բէնկի աթարագ, — նէ՛րէտէ կիթմիշ տիր օլ ուղուրսուզ քեաղըտ . . . եօգ տուր, պիր տիրլիւ պուլամաեօրում ։

«—Էյ, նէ՞ օլտուլար, անըն իչին պու գատար այթ իսթ օլմագլըգ իւթիյա իտէ՛ր մի, գօրգաճագ պիր չէյ վա՞ր մը տըր, — տէյի սիւալ իթթի Րօզ ։

«—Զանն իտէրիմ քի պունտա պիր հիւքիւմ օլմայը՛ տըր, չահանը մէրագ տըր . . . ։

«—Ա՛սըլ սէնտէ, պունտա մէրագ իտէճէք նէ՞ վար տըր, տոլիւմ, —հէլէ պիր քէրրէ շու կիւնէշ կիպի աշիքեար վէ սահիհ տիր քի, մէզքիւր քեաղըտ չալընըպատա, պիլինին էլինէ կէչմիշ տէյիլ տիր . . . ։

«—Բէ՛ք ալէա, էօյլէ օլտուղունու պէն տախի պիլիեօրում, լաքին, նէ՛րէտէ կիթտի, նէ՞ օլտու, զիրա, սէն տէ պէնիմ կիպի կէօզլէրին իլէ կէօրտիւն քի, Րէյմօն մէզքիւր սէնէտի, քէնտի չիզտանը իչինէ գօյտու իտի . . .

«—Վագըա էօյլէ տիր, լաքին, պէօպէքլի, պիզ էօյլէ կէօրմիւշ վէ էօյլէ զանն իթմիշիզ տիր . . . տիմէք տիր քի, եանըլըշ կէօրմիւշիզ տիր . . . — Հիչ շիւբհէլէր եօգ տուր քի, մէրգում անը ճէպինէ գօյմուշ օլտուղունտան, պիրլիքտէ տէֆն իտիլմիշ օլմալը տըր ։

«—Իմտի էօյլէ օլտուղա, վարսըն գալսըն . . . — քի՛մ կիտիպ տէ անը օրատա արաեաճագ վէ պուլաճագ տըր . տօղրուսու, արթըգ պէն կիտիպ տէ, էննիտէն պօշ եէրտէ եօրուլարագ, էօլիւեի տիւչարը չըգարամամ . . .

«Պէնճէ տախի էօյլէ տիր, պօշ չէյ տիր . . .

«Պունուն իւզէրինէ, պէն մէզքիւր քէօշկիւ թէրք պիլէ տիւչարը չըգարտըմ, լաքին, էօյլէ կիրտիկիմ վագըթտա եարաղըմ կիպի սիվալթըմանտէրպ, իլլա տիւչարը տիւզճէ գաբուտան չըգտըմ . անճագ քէնտի օտամա կիտիմ, վէ մէզքիւր քեաղըտը, քէմալի սիգգաթ իւզրէ, սէնտիւքիմ եազասը իլէ սաթարը արասընա վազ իթթիմ . . . մահէլլի մէզքիւրտան անը պուլուպ տա չըգարմագլըգ, քիմսէնին ազլընա ֆիքրինէ կէլիր չէյ տէյիլ իտի . . .

«Թէրտասը կիւնի, էէնի պիր հըրսը թամա ֆիքրիմի իսթիլա իյլէտի ։

«Մարիալ թարաֆընտան, քէնտի պէսլէմէսի Րօզա վիրիլմիշ օլան իւչ էվեգ պին ֆրանգըլը սէնէտին, մէրգումէնին տախի մէզքիւր ճինայէթտէ մէտխալէ պուլունմասընա, ալէլխուսուս այնի թարիխտէ եագըլմըշ օլմասը ճիհէթիլէ, աշիքեար սուրէթտէ տէլալէթ իտէճէկինի տիւշիւնտիւքիւմտէն . . . անը տախի էլտէ իթմէքլիկի գուրտում . . ։

«Մէզքիւր սէնէտէն մալիք օլտուղումտա, թահսիլտէյէ, Րօզ Պօնչան պէնտէն գօրգարագ, արթըգ պէնիմ միւրատըմ հասըլ իտէ մուվաֆագաթի մէճպուր օլաճաղընը քէնտիմէ իգնա օլտում ։

«Ցիվարտան աշարագ, խըրսըզճասընա, մէրգումէնին օտասընա կիրտիմ . . . —Պէնի պօսթլա թութամագլար, մահքէմէյէ իթտիլէր, վէ օն սէնէ փիւրէքտէ գալմայիըզիմա, հիւքիմ ու իլամ իյլէտիլէր . . ։»

Պունուն իւզէրինէ Բիէր Լամարի սիւքիւթ իթտի, վէ հէնիւզ զալիֆ օլմասընտան նաշի, անըընտա հալը օլան ճիւզիճէ թէրի սիլի վիրտի ։

—Նա՞սըլ օլուպտա, —տէյի սիւալ իթտի Ժան Րլիօ, —տօղրուզ

ԻԽԹԱՐ

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ՃԱՐԴԱՐԵԱՆ

Տօգթօրը միւմաիլէյհ, Բարիսաէ իլմի թէպապէթ թահսիլ իտէրէք, պու տէֆա պուրաեա կէլմիշ օլտուղունտան, Պէյօղլունտա, Շիշլի սօգաղընտա, Մէճմուայի Հավատիս մաթպաասըընն գարշուսընտա, 18 նումերօլու խանէտէ, հէր կիւն սապահտան սաաթ 6ըա գատար պուլունմագտա օլուպ, վէ ճիւմաա կիւնլէրի տախի, սաաթ կուէն 6ըա գատար, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր։

Տօգթօրու միւմաիլէյհ հէր կիւն սաաթ 8տէն ադշամա գատար, Իսթանպօլ ճիվարընտա, Նիշանճըտա, Մուսալլա ճատտէսինտէ, 53 նումերօլու սապըգ էճզահանէնի քէնտիսինէ իգամէթկեահ իթթիխազ իտէրէք պուլունմագտա տըր։ Բազար իրթեսի կիւնլէրի, մահէլլի մէզքիւրտէ, սաաթ 8տէն 10ա գատար, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն ֆուգարա խասթէկեանը մէճճանէն պագմագտա տըր։

* * *

Իսթանպօլ քէօբրիւ եանընտա, Վալիտէ խանը գարշուսու իթթիսալինտէ 4 նումերօլու քիթապխանէյի Օսմանիյէ, հէր նէվի թարիխ, Ռօման, Թէաթրօ քիթապլարը, Նիզամնամէլէր վէ սայիր հէր լիսանտան, հէր ճինս մէքթէպ քիթապլէրի ֆիլ-ուխթ օլունմագտա օլտուղունտան, Թէշրիֆ պույուրան զաթլարըն, հէր վէճհիլէ մէմնուն գըլընաճագլարը պէեան օլունուր։

Մաճէլլի մէզպուրտա, պիզիմ Տիւսթուրլար վէ Թուճճան Դըլլար տախի սաթըլըր։

* * *

Էսրարը Ֆարիսաէն, Գալաթադըլար պաշը խարիճինտէ, Եարընճըլի Գէօրգ աղանըն թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա տախի սաթըլմագտա տըր։

* * *

ՊԻՐ ՄԱՇՈՒԳԷՆԻՆ ԳԱԹԼԻ ԵԷՏԻ ՏԻԼՊԷՐԼԷՐ ՎԷ ԵԷՏԻ ԱԼԻՄԼԷՐ

Եէտի Տիլպէրլէր, եանի Կիւզէլ Դըլլար նամընտա օլան վէ նիչէ գըսաէ իլէ մէմու, վէ ղաեէթլէ էյլէնճէլի օլան հիքեայէ իլէ գատըմտէն պէրու նամտար օլան Եէտի Ալիմլէր հիքեաեէսի, լիսան ու էլֆազը թաահիհ վէ եենիտէն թապ օլունարագ, Գավաֆեան վէ սայիր քիթապխանէլէրտէ էհվէն ֆիեաթ իլէ սաթըլմագտա տըր։

* * *

Թուճճան Դըլլարըն կինճիւ ճիւզիւ չըգմըշ տըր։

Վէնէնտիկի Մխիթարեանց տպարանէն նոր հրատարակուած գրեանք

ՄԷՎՍԻՄՆԱՄԷ

1882 [illegible]

Պու խում իլէ պու տէֆա պու անէտէկին Ռումճա լիսան իւզրէ Գաղմիա տոնմէքլէ մասրուֆ պուլունան սիեագտէ պիր րիսալէ, հէր քիթապճըլարտա սաթըլմագտա օլուպ, պունտա իւմի նիւճում վէ արզա տայիր ղաեէթլէ մէրագը թահրիք իտիճի վէ պիլինմէսի բէք էլզէմ գըսաճըղ մալիւմաթլարտան մատտա, բիւեւլար հագգընտա տա էյլէնճէլի մանէալըր միւնտէրիճ օլուպ, ֆիեաթը տա էհվէն օլտուղունտան, հէր քէսին օգումասը թավսիէ օլունուր։

ԻԼԱՆԱԹ

Խաղինէյի էվգաֆըն միւպաեասընա լիւզում կէօրիւնէն իքի պին գըյէ Սիպիր եաղընըն, իշպու թըշրինի սանիի րուզինին 30 ու ճիւլինճի չարշէմպիհ կիւնիւ միւնագասասընա պէտէն օլունաճաղը ճիհէթլէ, իթաէ թալիպ օլան թիւճճարըն եէվմի մէզքիւրտէ նիւմունէլէրիյլէ պէրապէր էվգաֆը հիւմաեունի մէճլիս խարէսինէ կէլմէլէրի։

1—2

ՏՕԳԹՕՐ Գ. Ս. ՏՕՊՐԱՇԵԱՆ

Միւմաիլէյհ Տօգթօր՝ սիննի չէպապէթինի Լօնտրանըն Թըպպիյէ տար իւլ ֆիւնունը յա խասթախանէսինտէ իմրար իտուպ, քէմալի իլմ ու չէրէհիլէ թէպապէթ, ճէրրահլըգ վէ լավիւթայըգ տիբլօմալարընը ալտըգտան վէ Լօնտրատա տիկէր իքի խասթախանէտէ տէ հէքիմլիք իթթիքաէն սօնրա, շիմտի Իսթանպօլա ավտէթ իթմիշ տիր։

Միւմաիլէյհ Տօգթօր Տօպրաշեան, Իսթանպօլտա Կէտիկ բաշատա Մէրտիվէնլի նամ Ռում քիլիսէսինին եօգուշը ուզրասընտա, Զարըրճը Ահմէտ նամ սօգագտա 12 նումերօլու խանէտէ իգամէթ իթմիքինի, վէ հէր կիւն էօյլէնէ գատար օրատա պուլունարագ, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը թէտավի իլէ տիքինի միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր։

Քէղալիք Թալիպի միւմաիլէյհ, հէր բազար իրթեսի կիւնլէրի էօյլէնտէն պիր սաաթ սօնրա, խանէի մէզքիւրէ կէլէն ֆագիր խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի իտէճէկինի տախի իլան էյլէր։

Տօգքօր Սոտիրեան էֆէնտի Դաւիթեան, Իսթանպօլտա, Գալբագճըլար պաշը գարշուսու խարիճինտէ վագը բուղաշճըը ֆուրունու գարշըսընտա պուլունան 13 նումէրօ իլէ միւրագգամ խանէտէ իգամէթ իթմէքտէ, վէ հէր կիւն էօյլէեէ գատար, եա խանէսինտէ, վէ եախօտ մէզքիւր խանէեէ եագըն օլան Թրամվայ ճատտէսինտէ քեաինն Մահմուտիյէ վէ Սուլթանիյէ էճզախանէլէրինտէ պուլունաճաղը կիպի, էօյլէտէն սօնրա տախի, Եէնի ճամի չէրիֆի հավլուսունտա սաաթըն գարշըսընտա վագը Ալլահվէրտիեան էճզախանէսինտէ, վէ պիւյիւք կիւմրիւկին գարշըսընտա Իսպէնճէրեան էճզախանէսիյլէ, Ագսէրայ ճատտէսինտէ Նազարեճեան էճզախանէսինտէ պուլունմագտա, վէ էմրազը սայիրէտէն պաշգա, չիմտիյէ գատար քէսպի չէօհրէթ էյլէմիշ օլտուղու լավիւթանըըգ իլէ, բիւչիւք չօճուգլարա տայիր օլան խասթալըգլարը թագմագըըգ սանէլիեաթ վէ լիճրասընա տէվամ էյլէմէքտէ տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթէօրու միւմաիլէյհ, եաւրըըղ ֆրէնկի իլէթի, վէ պէլ սօուգլուղու, վէ ուճում ալիթը թէնասիւլիյէ (ծննդական գործարանք), վէ խարար եօլլարընտա սայիր խասթալըգլարա տուչար օլանլարըն, էմրի թէտավիլէրինէ պագմագտա տըր։

Տօգթօր Ճէլալեան էֆէնտի, սապըգը վէճհ իւզրէ, հէր կիւն սաաթ կուէն 10ա գատար, Գադը-գէօյ-գարշուսունտա, Համիտիյէ թիւրպէսի ուզրասընտա, Սինապեան Վիչէն էֆէնտինին ԻՊԻ ԳԱԲՈՒԼՈՒ թէամիյէ օլան 32 նումերօլու էճզախանէսինտէ խաստալար գապուլ իթտիկի կիպի, բազար կիւնլէրի տախի, Պէյօղլունտա, Աղա ճամիսինտէ, Սագըզ-աղաճը ճատտէսինտէ, 27 նումերօլու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիզանը գապուլ էյլէմէքտէ տիր։

Գայիշ-տաղը սուեու խարէսի Թարաֆընտան, բայիթախթըըղ րիայէթլու էհալիսինէ իխթար օլունուր քի, մէզքիւր սույտան ալմագլըղա իթթիպար իտէն զաթլարըն քէմալ մէրթէպէ մէմնունիյէթլէրինի նիյնէթիյլէ, հէր նէվի ֆէտաքեարլըղ կէօզէ ալընարագ, տայիմա Թազէ օլմասընա վէ քէնտի Թապիի հալինտէ պուլունմասընա, սայ ու իգտամ օլունմագտա տըր։

Պէյօղլու, Գալաթա, Իսթանպօլ վէ սայիր սէմթլէր իչին, պիւյիւք պիր, վէ եախօտ քիւչիւք իքի ֆըչը սու իչին, քէնտի խանէլէրինէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, պիր չէյրէք մէճիտ թալէպ օլունմագտա էսէ տէ, կիւնտէ պէհ ֆըչըտան զիեատէ ալան զաթլար իլէ, այըըճա բազարըղ տախի օլունապիլէճէք տիր։

Րիայէթլու էհալիյէ պիր գօլայըղ օլմագ իչին, արզու իտէն զաթլարա, պիլէթ տէֆթէրլէրի տախի իթա օլունաճագ տըր։

Մէզքիւր սուեուն եէրինէ, պաշգա սու վիրիլմէքմէք հիյլէսինտէն արի օլմագ իչին, րիայէթլու միւշթէրիլէրտէն, ֆըչըլարըն իւզէրինտէ պուլունան ֆըչը վէ կէմի տէմիրի րէսմինի եաֆթալար պուլունմասընա, տիգգաթը քեամիլէ պուեուրմալարը րիճա օլունուր։

Րիայէթլու միւշթէրիլէր, չիմտիքի հալտէ, քէնտի էմրլէրինի վիրմէք իչին, Իսթանպօլտա Սիրքէճի իսքէլէսինտէ, վագը 31 նումերօլու մաղազաեա, վէ Ցրնտըգլըտա, սահիլտէ Քէրէսթէճի սօգաղընտա քէային 11 նումերօլու տէբօեա, վէ Պէյօղլունտա տախի, Թագսիմտէ, միւլքէթի Ռումիեանըն Այ Թրիատա քլիսաէսի հավլուսունտա վագը տէբօեա թէշրիֆ էյլէմէլէրի իխթար օլունուր։

500,000 Frs

A GAGNER

500.000 ՖՐԱՆԳ

ԳԱԶԱՆԸԼԱՃԱՔ

Շու եէնի Ագճէ բիանգօսունտա գազանըլաբիլէճէք էն եիւքսէք վէ էն ֆայտէլի բիանգօ մէզքիւր մէպլաղ օլաճագ տըր։ Մէզքիւր բիանգօ, Համպուրկ (Ալմանեա) հիւքիւմէթի Թարաֆընտան Թաստիգ օլունմուշ տուր։ Մէպլաղը մէզքիւրուն Թէմամըյլա Թէէտիյէսի իչուն, Հիւքիւմէթի մէզքիւրէ պիւթիւն խըզլինէ ֆօնտօլարը իլէ մէսուլ պուլունմագտա տըր։ Պու բիանգօտա 50,800 պիլէթ գազանաճագ, վէ գազանըլաճագ մէպլաղըն եէքիւնի 11,015,425 Ֆըրանք օլաճագ տըր, վէ մէպլաղը մէզքիւր, եէտի Թագսիթտէ Թէէտիյէ օլունաճագ տըր։ Բիանգօնուն չէքիլէճէկի կիւն, րէսմի սուրէթտէ Թայեին օլունմուշ օլտուղունտան, բէյտէրբէյ վէ սէրիան չէքիլէճէք տիր։ Իլք չէքիլէճէք բիանգօ իչուն

Ալթըֆրանկա 14 Դեկտեմբեր

Եանի բիւնտօնուն պաշլըտըղը կիւնի [illegible]։

Նօգարըտա կէօրիւլտիւյիւ կիպի, է՛ն եիւքսէք բիանգօ, 500,000 ֆրանք գազանաճագ տըր։ Պունտան պաշգա, 312500, 187500, 125000, 75000, 62000 պիլէթլէր տախի վարտըր։ 50000, 37500, 31250, 25000, 18750, 15000, 125000, 10000, 7500, 6250, 5000, 3750, 2500, 1875, 1500, 1250, 625, 375, 262, 250, 187, 172, 155, 125լիք վէ ղայրիհիմ, բէք չօգ պիլէթլէր պուլունմագտա տըր։

Էն ուֆագ գազանան պիլէթ 25 ֆրանք տըր։ Համըը, 50,800 պիլէթ գազանաճագ

11.015.425 Ֆրանգ

Պիլէթլէրին ֆիաթլարը րէսմէն Թային օլունմուշ տուր. պիրինճի Թագսիթին հէր բիանգօսու իչին թամ պիլէթ 7 ֆրանք 50 սանթիմ, եարըմ պիլէթ 3 ֆր. 75 սանթիմ, րուպ պիլէթ 1 ֆր. 90 սանթիմ։ Պիւթիւն պիլէթլէր ալըր վէ հիւքիւմէթին ամմղասըը հավի տիրլէր։ Էմրլէր, հանկը մէմլէքէթտէն օլուրսա օլսուն, պանգա պիլէթլէրիյլէ, եախօտ Ալմանեա, Ֆրանսա, Ավստրիա, Ինկիլթէրա վէ ղայրիհիմ իւզէրինէ, բօսթա վասըթասըյլա բօլիչա չէքիլէպիլիր։ Էմրլէրի ալըգ իտէր իթմէզ, պիլէթլէրի գարալը մէքթուպլար իլէ վէ բօսթա իլէ սահիպլէրինէ իրսալ իտէրիզ։ Հէր իրսալըմըզտա, չէքիլէճէք կիւնլէրի Թային իտէն րէսմի բրօկրամընը տախի մէճճանէն կէօնտէրիրիզ, վէ հէր տէֆա բիանգօ չէքիլտիքտէն սօնրա, պիլէթ սահիպլէրինէ, գազանան պիլէթլէրին լիսթաըը կէօնտէրիրիզ։ Բիանգօ չէքիլտիյի կիպի, Հիւքիւմէթ Թաստիգ իթտիքտէն սօնրա, վէ պիզիմ վասէթամըզլա ագճէլէր Թէէտիյէ օլունուր, եախօտ գազանանըն պուլունտուղու մահէլէ կէօնտէրիլիր։

Պիզիմ էվիմիզ եիւզ սէնէտէն պէրու թէէսիս օլունմուշ տուր, վէ պունուն իչին հաճէթ տէյիլ տիր կիպի իթմէք քի, հէր էմրի սատաթլէ վէ թէմամէն իճրա իտէր։ Էմրլէրի տօղրուտան տօղրուեա պիզէ կէօնտէրմէլիտիր։

ԻԶԱՆԹԱԼ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Բիանգօլարըն պաշլըճա միւտիրլէրի

ՀԱՄՊՈՒՐԿ (Ալմանեա)

Bureau principal de Loterie

Isenthal & Cie

Hambourg (Allemagne)

Հէր Եվրօբա լիսանլարըյլա միւխապէրէ իտէրիզ։ Պիր մէքթուպ Շարգտան Համպուրկա 180 սանթիմա վարըր օլուր։

ԻԽԹԱՐ

Րիայէթլու էհալիյէ իխթար օլունուր քի, ՏՕԳԹԷՕՐ ՏՐ. ԺՕՆԿՈՒՆ ԱՍԼԻ ԽԱԼԻՍ ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ պունտան պէօյլէ, եարըլմըշ Ինկիլիզ բինթօսու մըգտարընտա օլտուղու հալտէ, չիչէլէր իչինտէ օլարագ սաթըլմագտա տըր։

Պիրէր չէյրէք բինթօ օլարագ սաթըլմագտա օլանլարըն Թագլիտի եարըլտըղը կէօրիւլմիւշ օլտուղունտան, Թօբլաթըլըրմըշ տըր։

ՄԷԶՔԻՒՐ ՏՕԳԹԷՕՐ ՏՐ. ԺՕՆԿՈՒՆ ԱՍԼԻԽԱԼԻՍ ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ, Պէյօղլունտա, Մ. Գանճիւլիւ Պրիթանիք նամ էճզախանէսինտէ, վէ Գալաթատա Եիւքսէք գալտըրըմտա Մ. Վէլիշ վէ գումբանեասը աթիգ մահէլլինտէ Մ. Ժ. Գըզագօ էճզախանէսինտէ, վէ Իսթանպօլտա Եէնի ճամիտէ Մ. Մէզլիքի վէ գումբանեասը մէրքէզ էճզա մաղազասընտա, վէ Մահմուտ բաշատա 49 նումերօլու Մ. Անթօան Զօպան օղլու, վէ Եէնի-ճամի հավլուսունտա, 16 նումերօլու Մ. Ժագ Ալէքեան էճզախանէլէրինտէ, վէ սայիր քեաֆֆէյի միւթէպէր էճզախանէլէրտէ սաթըլմագտա տըր։

[illegible]

ԷՕԺԷՆ ՄԻԳՈՒ

Գալաթատա, Պանգ Օթթօման աչաղը գարշուսու գարշըլընտա Ն. 3տէ

ԱԼԷԱ ՎԷ ՍԱՀԻՀ ԷՍԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ ՉԷՇՆԻԵԱՊ ՕԼՄԱԳ ԻՍԹԷ՞ՐՄԻՍԻՆԻԶ

Ճ ՊԱԺԻԷ Է ԳՕՄԲԱՆԻԵԱ

ՏՐ

Գ Օ Ն Ե Ա Գ

ՆԱՄ ՄԷՇՀՈՒՐ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ԻՄԱԼ ԻԹՏԻԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ ՏԱՑԻՄԱ ՍԱԹԸՆ ԱԼԸՆԸԶ

Պուլունուր չարապ վէ միւսքիրաթ սաթան պաչըլըճա Թիւճճար մաղազալարընտա, պիւյիւք պագգալարտա, կազինօլարտա, օթէլլէրտէ վէ սայիրէտէ.

Մէմալիքի մահրուսէտէ վէքիլի ճէնէրալլէրի

ՉԷՐՎԱԹԻ ՎԷ ՖԱՉԷՍ. ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Գալաթատա, Ասա խանընտա

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANGE

ՀԻՉ ՊԻՐ ՇԷՅ ՂԱՅՊ ԻԹՄԷՄԷՔ ՄԱԳՍԷՏԻՅԼԷ ԲԻԱՆԳՕԵԱ ՀԻՍՍԷՄԷՆՏ ՕԼՄԱԳ

Բաղլըէթլու միւշթէրիլէրիմի մէճճանէն իթմէք իւզրէ, Թահրը Թէէմինէ ալընմը օլարագ, 300 միլիօն ֆրանգ սէրմաեէսի օլան Ասիւրանս Ֆինանսիէր նամ չիրքէթ իլէ միւնասէպաթա կիրիշտիմ։ Մէզքիւր չիրքէթ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրալար վասըթասըյլա, հիչ տէյիլ իսէ, հէր պիլէթին ֆիեաթը օլան 100 ֆրանգըն Թէէտիեէսինի Թէէմին իտէր, վէ օ հալտէ, հէր հանկը ճինս պիլէթ օլուր իսէ օլսուն, հիչ պիր ագչէ ղայպ իթմէզ։ Մէզքիւր բիանգօ պիլէթլէրինտէն վէ եախօտ բրօմէսլէրինտէն սաթըն ալմագ իսթէեէնլէրէ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրալար վասըթասըյլա, պէհէրինէ տէրհալ 100էր ֆրանգ Թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ, Բարիսին Ասիւրանս Ֆինանսիէր չիրքէթի պօնօլարընտան պիր վէ եախօտ տահա զիեատէ իթասընը հազըրըմ։

Պու պօնօլար տա, պիր մըգտար Ֆրանսըզ էհամըը ռամօռմէեսինին պիր մահէյյէ էմնիյէթին գօնուլմուշ օլմասըյլա, Թէէմին իտիլմիշլէր տիր։ Պոնօլարի ալէյհ մէզքիւր բիանգօ պիլէթ վէ բրօմէսլէրինտէն վագը օլաճագ ագչէեէ քեաֆֆէյի գարար վէ զիեանը Թէէմին իտէրիմ։ Հէր քէս, հիչ պիր չէյ ղայպ իթմէքսիզին, պէնիմ բիանգօ պիլէթլէրիմ վէ բրօմէսլէրիմին իւզէրինտէ Թալէինի տէնէեէպիլիր։

Սէնէտէ տէօրթ տէֆա չէքիլէճէք օլան Մաճառիսթան բիանգօլարընըն 1870 սէնէսի բիանգօսու.

ՊԻՒՅԻՒՔ ԻՔՐԱՄԻԵԷԼԷՐ. — 200,000 Ֆիօրին, 50,000 Ֆիօրին, 12,000 Ֆիօրին

Սէնէտէ իքի տէֆա չէքիլէճէք օլան Պապա կրետի բիանգօսու.

ՊԻՒՅԻՒՔ ԻՔՐԱՄԻԵԷԼԷՐ. — 150,000 Ֆիօրին, 15,000 Ֆիօրին.

Սէնէտէ տէօրթ տէֆա չէքիլէճէք օլան Ավուստրիա եղհամը.

ՊԻՒՅԻՒՔ ԻՔՐԱՄԻԵԷԼԷՐ. — 40,000 Ֆիօրին, 20,000 Ֆիօրին.

Գալաթա, քէօբրիւ եագընընտա, Հալաճեան խանընտա Ն. 5

Ա. ԱՍԼԷՐ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 28 Նոյ.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3 %	85 30
" " 5 %	115 35
Էսհամը Ումումիյէ ալըմը	13-45
" " գարանտը	13-40
1865 Իսթիգրազը	78
1869 "	75-
1873 "	69-
Ռումէլի չըմէնտօֆ. Թահվիլի.	52-75
Օսմանլը Պանգասը	729-37½
Դրէտի Լիօնէ	850
Ռուս ֆօնտօսու 5 % (1877	92-7/8
Ռուսիանըն Շարգ Իսթիգրազը	80-¼
Իթալիա ֆօնտօսու	89-15
Մըսըր Իսթիգ. պիրլէշմիշ	361-25
Իսբանեա խարիճի Իսթիգրազը	29-½
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-22

Բարիս, (Պուլվար) 28 Նոյ.

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %	115-87½
Էսհամը Ումումիյէ	13-52½

Լօնտրա 28 Նոյ.

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	100-½
Էսհամը Ումումիյէ ալըմը	13-1/16
" " գարանտը	13-¼
1865 Իսթիգրազը	16-¼
1869 "	15-¼
1871 "	72-½
1872 (Պօնտի Թրէզօր)	26-¼
1873 "	14-1/8
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 Իսթիգրազը	85-½
Օսմանլը Պանգասը	19-1/8
Ռուսիա Իսթիգրազը 1873	91-
Մըսըր Իսթիգրազը պիրլէշմիշ	71-¾
" Իսթիհսալը (չըմէնտօֆ.)	93-½
Տաիրա սանիյէ	69-7/8
Մըսըրըն Ռօչիլտ Իսթիգրազը	94-½
1877 Մուհարիպ[ա]ն Էսհամը	103-¼
Գամպիօ Բարիզ	-

Վիէննա, 28 Նոյ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-
Ռումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	24-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում.	Նոյ. 16 ալըմ. գը.	14-25
" "	Նոյ. 17 սաթ. ալ.	14-13
" "	Էն եիւքսէք	14-25
" "	Էն աշաղը	14-15
" "	Սաաթ 5 տէ	14-19
1863 Իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.		88-
1865 "	6 % ֆ.	80-
1869 " (Բինար) 6 % ֆ.		74-
1872 " (Պօն տիւ Թրէզօր		25-½
1873 " (Բինար) 6 % ֆ.		70-½
Ռումէլի չըմէնտօֆէր		52-
Բարօր	գուրուշ	-
Հէմվալէսիզ	"	10-
Ապէ Փայիսի	"	8-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՍԱԹԸ

Դրէտի Ժէնէրալ 6 %	6-26
Սօսիէթէ Ժէն 6 %	5-20
Իսթանպօլ Պանգասը	11-
Սօսիէթէ Օթօման	4-
Թրամվայ 5 %	375-
Լիվրիօն (Թունէլ)	151-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱՏԱՍԸ

Օսմանլը Լիրասը 100 ղրշտան Պ. Ֆ.	
Ինկիլիզ Լիրասը	109 20
Ֆրանսըզ ալթունու	87-14
Ռուպ	89-22
Գրիմիզ ալթունու	51-20
Պէհազ Մէճիտիյէ	107-30
Մէթալիք	204-½
Պէշլիք	209-¼
Ալթըլըգ	126-¾
Պագըր	610-
Գարպօն գայիմէսի գարճը	856-

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ՖԻԱՏԱՍԸ

Էն եիւքսէք	980-
Էն աշաղը	980-
Սաաթ 5 տէ	980-

ՍԱՀԻՊ Ղ.ԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ